

Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Politikası

İ Ç İ N D E K İ L E R

Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Politikası'nı Okurken	4
Kavramsal Kurgu	5
1. Sürdürülebilirlik Vizyonu	6
2. Sürdürülebilirlik (ÇSY-A) Çerçevesi	7-10
1. Çevresel Boyut	7
2. Sosyal Boyut	8
3. Yönetişimsel Boyut	9
4. Akademik Boyut	10
2. Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Değerleri: Görev ve Sorumluluklarımız	11-20
1. İklim Eylemi ve Gezegene Uyum	12
2. Doğaya Uyumlu Kampüs Yapıları	13
3. Kaynak Yönetimi ve Sorumlu Tüketim	14
4. Bütüncül Sağlık ve İyi Olma Hali	15
5. Katılımcı Topluluk ve Sosyal Etki	16
6. Sorumlu Liderlik ve Etik Yönetişim	17
7. Risk Yönetimi ve Dayanıklılık	18
8. Sürdürülebilir Teknoloji ve Dijitalleşme	19
9. Sürdürülebilir Eğitim ve Öğrenme	20
3. Sürdürülebilirlik Çerçevesi ve SKA'lar ile Uyum	21-22
Tanımlar ve Temel Bilgiler	23-26
Referanslar	27-28

Katkıda Bulunanlar

• Hisar Okulları İcra Komitesi

• Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Komitesi

-Erdem Çavuşoğlu
-Gizem Aksoy
-Nihan Şehsuvaroğlu
-Özge Aydemir Kaya
-Sinan Türkan
-Tuğba Ucuşcu
-Utku Öztekin

• Sürdürülebilirlik Politikası Araştırma ve Geliştirme Çalışma Grubu

-Betigül Araslı
-Betül Vural Baştürk
-Birsen Uzun
-Çağla Funda
-Ceren Özçelik
-Dilara Vardar
-Duygu Aydoğan
-Erdem Çavuşoğlu
-Fatma Yılmaz
-Funda Belsu
-Gizem Aksoy
-İrem Ege Tuğcu
-İrem Noyaner
-Müge Kardeş
-Nihan Şehsuvaroğlu
-Nilüfer Çağın
-Nuriye Mutlu
-Onur Akbudak
-Özge Aydemir Kaya
-Sevil Kuvan
-Sinan Türkan
-Tuğba Ucuşcu
-Utku Öztekin

Sürdürülebilirlik Politikası'nı Okurken

Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Politikası, kurumsal değerlerimizi ve sürdürülebilirlik alanında geleceğe dönük stratejik kararlılığımızı ortaya koyan temel bir dökümandır. Bu politika; Hisar Okulları'nın çevresel, sosyal, yönetişimsel ve akademik sürdürülebilirlik alanlarındaki (ÇSY-A) sorumluluklarını, önceliklerini ve hedeflerini kapsamlı bir bütünlük içinde sunar.

Politika metni 4 bölüm etrafında yapılandırılmıştır:

1.

Sürdürülebilirlik Vizyonu

Sürdürülebilirliğe dair temel yaklaşımımızı ve uzun vadeli yol haritamızı tanımlar. Hisar Topluluğunun, çevre bilincine ve toplumsal faydaya dayalı bir gelecek inşa etmesine rehberlik eder.

2.

Sürdürülebilirlik Çerçevesi (ÇSY-A Çerçevesi)

- **Çevresel Boyut:** Kampüsün doğayla uyumlu bir yaklaşımla yönetilmesini, enerji ve su gibi kaynakların verimli kullanımını ve döngüsel atık yönetimi uygulamalarını içerir.
- **Sosyal Boyut:** Sürdürülebilir topluluk hedefi, çeşitlilik, kapsayıcılık, iyi olma hali ve toplumsal katkı gibi sosyal sürdürülebilirlik unsurları çerçevesinde ele alınır. İyi olma hali ve bireysel yılmazlık ilkeleri, mesleki, entelektüel, fiziksel, sosyal, psikolojik ve duygusal boyutlarıyla birlikte bütüncül olarak değerlendirilir.
- **Yönetişimsel Boyut:** Etik değerler, şeffaf ve katılımcı yönetim, risk yönetimi ve mali sürdürülebilirlik ilkelerini yönetişimsel sürdürülebilirlik çerçevesinde ayrıntılandırır.
- **Akademik Boyut:** Müfredat, eğitim yöntemleri ve öğrenme kültürüyle ilgili sürdürülebilirlik uygulamalarını ve hedeflerini açıklar.

3.

Sürdürülebilirlik Değerleri

Dokuz temel başlık altında toplanan bu değerler, okul topluluğunun tüm üyelerine yönelik somut yönlendirmeler içerir. Sürdürülebilirlik çerçevesinde belirtilen olguların bir araya gelmesiyle oluşan değerlerle Hisar Okullarında sürdürülebilir okul misyonunun temel bileşenlerini bir arada görme imkanı sunar.

4.

Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Çerçevesi ve SKA lar ile Uyum

Bu tabloda, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Çerçevesi arasındaki bağlantılar gösterilmektedir. Tablo sütunlarında yer alan Doğrudan Etki, Birinci Dereceden İlgili, İkinci Dereceden İlgili, ve Dolaylı İlgili kategorileri, Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Çerçevesinin ilgili SKA ile hangi seviyede uyum gösterdiğini ve hangi alanlarda sürdürülebilirlik politikalarına yansıtıldığını ortaya koyar. Böylece, okulun çevresel, sosyal, yönetişimsel ve akademik faaliyetlerinin her bir SKA maddesine ne şekilde temas ettiği detaylı biçimde görülebilir.

Sürdürülebilirlik Politikası'nı Okurken

Kavramsal Kurgu

Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Politikasının kavramsal oluşumu aşağıdaki hiyerarşik yapıda kurgulanmıştır.

1.

Vizyonun Yeri ve Önemi

Hisar Okulları'nın sürdürülebilirlik vizyonu, kurumun temel yaklaşımını yansıtarak Politika'nın varoluşu sebebini ve plan, proje ile uygulamaların ortak amacını görünür kılan bir başlangıç noktası sunar.

2.

ÇSY-A Boyutlarının Kapsamı

Çevresel, Sosyal, Yönetişimsel ve Akademik boyutlar, okulun sorumluluk aldığı alanları ve benimsediği prensipleri Hisar Okulları vizyonunu gerçekleştirecek şekilde ortaya koyar. Bu dört boyut, kurumun sürdürülebilirlik yaklaşımını bütüncül ve sistematik bir bakış açısıyla ele alır. Geleneksel anlamda sürdürülebilirlik konularını kapsayan ÇSY (Çevresel, Sosyal, Yönetişimsel) çerçevesi, kurumun varoluşu amacı olan eğitim süreçlerini açıklayan Akademik Boyut ile birleştirilerek kapsamını genişletir.

3.

Dokuz Sürdürülebilirlik Değeri, Görev ve Sorumluluklarımız

Dokuz Sürdürülebilirlik Değeri, Sürdürülebilirlik Politikasının Sürdürülebilirlik Vizyonunu nasıl desteklediğini ortaya koyarken ve Görev ve Sorumluluklarımız okul topluluğunun günlük yaşamda her bir değer için neler yapabileceğini açıklar. Öğrenci, çalışan ve Hisar Topluluğunun tüm diğer üyeleri için tanımlanmış rol ve sorumluluklara ayrı ayrı yer verilmiştir.

4.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile Hisar Çerçevesinin Uyumu

Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Politikası hedeflerinin küresel ölçekte hangi önceliklerle kesiştiğini ve nasıl bir etki alanı oluşturduğunu anlamayı kolaylaştırır. Metnin sonunda yer alan tablo, bu politikanın Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile ilişkisini gösterir.

5.

Uygulamaya Dönük Bakış

Politika metni, bireysel veya birim bazlı aksiyonlara yönelik fikirleri şekillendirmeye yardımcı olur. İlgili bölümlerde sıralanan stratejiler, okul içindeki farklı roller ve sorumluluklar çerçevesinde hayata geçirilebilecek yaklaşımları öne çıkarır.

Bu politika, Hisar Okulları Topluluğunun ortak sürdürülebilirlik yol haritası olarak tasarlanmıştır. Kurum içindeki tüm paydaşlar – öğrenciler, öğretmenler, idari personel, veliler ve diğer destekçiler – için ortak bir referans noktası oluşturur. Aynı zamanda, Hisar Okulları'nın kurumsal kültüründe sürdürülebilirliği merkeze yerleştirme kararlılığını yansıtır ve sürdürülebilirlik uygulamalarının sürekli iyileştirilmesine yardımcı olur.

Bütüncül okul yaklaşımını benimseyerek yüksek kaliteli eğitim ve sürdürülebilirlik ilkelerini harmanlayan, Hisar Okullarında, sürdürülebilirliği yaşam biçimine dönüştüren ve çevresinde olumlu etki yaratan dünya vatandaşları yetiştirilir. Hisar Topluluğu, çevreye duyarlılığı benimseyen, toplumsal faydayı önceliklendiren ve somut katkılar sunan bireylerden oluşan bir geleceğe öncülük eder.

1. Çevresel Boyut

a. Çevre Dostu, Erişilebilir, Güvenli Kampüs

Eğitim-öğretim ortamları en gelişmiş sistemlerle desteklenirken, esnek ve tüm kampüsü kapsayan öğrenme alanları oluşturmak hedeflenir; bu süreçte çevre dostu malzeme ve yöntemler kullanılarak, enerji verimliliği odağıyla kampüsün ekolojik ayak izini azaltmaya yönelik çalışmalar yürütülür.

b. Doğayla Uyumlu ve Yaşamı Zenginleştiren Kampüs

Kampüs genelinde yeşil alanların korunması ve doğal yaşamın desteklenmesi Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda ele alınır. Biyoçeşitliliği korumaya ve artırmaya yönelik peyzaj ve bakım uygulamaları özenle yürütülerek kampüs ekosisteminin zenginleştirilmesine ve sürekliliğinin sağlanmasına odaklanılır.

c. Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi

Atıkların kaynağında ayrıştırılması, geri dönüşüm ve atık bertarafı süreçleri, döngüsel ekonomi ilkeleri doğrultusunda ele alınır. Atık azaltma ve yeniden kullanım stratejileriyle doğal kaynakların korunmasına katkı sağlanır, organik atıkların kompostlanması ve geri kazanımı için çevre dostu yöntemler özenle değerlendirilir. Sıfır atık farkındalığı oluşturacak eğitim ve etkinlikler düzenlenir.

d. Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri

Enerji yönetimi, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji stratejileri doğrultusunda ele alınır. Enerji tüketimini azaltmak için enerji verimli cihazlar ve aydınlatma sistemlerinin kullanımı önceliklendirilir, karbon salımının azaltımı hedeflenir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının entegrasyonunu çevre dostu çözümlerle desteklenir ve enerji tasarrufuna yönelik farkındalık çalışmalarıyla doğal kaynakların korunmasına katkı sunulur.

e. Doğal Dengeyi Gözetken Akılcı Su Yönetimi

Kampüs içinde su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla çalışmalar yürütülür. Su tasarrufu sağlayan teknolojilerin entegrasyonu, yağmur suyu toplama sistemlerinin kullanımı ve atık su geri dönüşüm çözümleri teşvik edilir. Doğal su döngüsünün korunması ve suyun sürdürülebilir yönetimi için farkındalık çalışmaları yürütülerek, Hisar Topluluğu genelinde bilinç oluşturulması hedeflenir.

f. Sorumlu Malzeme ve Kaynak Kullanımı

Kampüs genelinde kullanılan malzemelerin çevresel ve toplumsal etkileri dikkate alınarak seçimlerin sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda yapılması teşvik edilir. Çevre dostu ve geri dönüştürülebilir malzemelerin kullanımını artırmak, kaynakların verimli kullanımını desteklemek ve atık oluşumunu azaltmak amacıyla çeşitli yaklaşımlar değerlendirilir. Sorumlu malzeme ve kaynak kullanımına ilişkin farkındalık çalışmalarıyla çevresel sorunlara yönelik çözümler geliştirilmesi önceliklendirilir.

g. Tüm Paydaşlarla Karbonsuz Bir Gelecek

Ekolojik ayak izinin azaltılması hedefi tedarikçiler ve tüm paydaşlarla paylaşılır. Karbon salımını azaltmaya yönelik çalışmalar ve gelecekte gündeme gelebilecek çevresel konular titizlikle değerlendirilir; sürdürülebilirlik vizyonuna katkı sağlayacak adımlar tüm paydaşlarla birlikte benimsenir.

2. Sosyal Boyut

a. Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım

Topluluk üyelerinin çeşitliliği bir zenginlik olarak kabul edilir ve eşitleyici fırsatlar sunulur. Eğitim-öğretim ve çalışma ortamları, cinsiyet, etnik köken ve fiziksel ihtiyaçlar gibi özellikleri gözeterek kapsayıcı bir yaklaşımla tasarlanır. Akademik süreçlerde kapsayıcılık Hisar Okulları Dünya Vatandaşlığı Eğitimi ilkeleri ile garanti altına alınır. Herkes için fiziksel ve dijital erişilebilirlik standartları uygulanırken, çeşitliliği teşvik eden işe alım süreçleri ve farkındalık çalışmalarıyla eşitlik ve kapsayıcılık güçlendirilir.

b. İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi

Yüksek nitelikli çalışan kadrosunu muhafaza etmek ve geliştirmek Hisar Okullarının öncelikli amaçlarından biridir. Bu doğrultuda, çalışan haklarının gözetildiği, adil, şeffaf ve hesap verebilir bir ücretlendirme politikası ışığında finansal iyi olma halinin yönetilebilir olması hedeflenir. Yan haklar ve gelişim fırsatları ihtiyaçlar doğrultusunda gözden geçirilerek sürekli iyileştirilir, iş ve yaşam kalitesinin artırılması sağlanır.

c. Mesleki ve Entelektüel İyi Olma Hali

Yaşam boyu öğrenme anlayışıyla çalışanların mesleki ve entelektüel potansiyellerinin geliştirilmesi hedeflenir. Hisar Okulları misyonu ve stratejik planı ile uyumlu, kurum vizyonuna katkı sağlayan olan, kişisel değerler ve ilgi alanlarıyla uyumlu gelişim fırsatları ve kültürel faaliyetler desteklenir. Ulusal ve uluslararası gelişim programlarıyla çalışanların bireysel yetkinlikleri artırılarak, yenilikçi ve nitelikli topluluk yapısı korunur. Sürekli eğitim olanakları ile çalışanların kariyer hedeflerine ulaşmaları ve Hisar Topluluğuna katkılarını artırmaları sağlanır.

d. Fiziksel İyi Olma Halini Destekleyen Stratejiler

Topluluk üyelerinin fiziksel sağlığını ve yaşam kalitesini korumak önceliklendirilir. Sağlık hizmetleri, temizlik standartları, beslenme süreçleri ve gıda güvenliği ulusal ve uluslararası normlara uygun şekilde yönetilir ve düzenli olarak denetlenir. Sağlıklı yaşamı destekleyen spor olanakları ve erişilebilir okul ortamı, güvenli ve sürdürülebilir bir çevre yaratmak amacıyla sürekli iyileştirilir. Topluluk üyelerinden alınan geri bildirimler, fiziksel koşulların iyileştirilmesinde temel alınır.

e. Psikolojik ve Duygusal İyi Olma Hali

Topluluk üyelerinin psikolojik dayanıklılığını ve stresle başa çıkma becerilerini artırılması hedeflenir. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleriyle bireylerin ihtiyaçlarına yanıt verilirken, duygu yönetimi, iletişim ve empati gibi becerileri geliştiren programlar uygulanır. Sosyal ve duygusal öğrenme (SEL) yaklaşımı ile, bireylerin duygusal farkındalık ve problem çözme becerilerinin güçlendirilmesi desteklenir.

f. Sosyal İyi Olma Halini Güçlendiren Yaklaşım

Topluluk üyelerinin sağlıklı sosyal bağlar kurması ve Hisar Topluluğuna aidiyet duygusunu pekiştirilmesi hedeflenir. Sosyal gelişim fırsatları, gönüllülük projeleri, sosyal sorumluluk etkinlikleri ve akran dayanışmasını teşvik eden programlar aracılığıyla topluluk içindeki sosyal iyi olma hali sürdürülebilir şekilde desteklenir. İhtiyaç sahibi bireyler için sunulan burs ve eğitim materyali desteğiyle eğitimde fırsat eşitliği sağlanır.

g. Toplumsal Katkıyı ve İş Birliklerini Güçlendiren Yaklaşım

Yerel ve uluslararası paydaşlarla iş birliği içinde toplumsal sorunlara çözüm odaklı projeler geliştirilir. Sosyal sorumluluk anlayışıyla yürütülen gönüllülük faaliyetleri ve öğrenci liderliğinde gerçekleştirilen projeler, topluluk üyelerinin aktif katılımıyla toplumsal fayda sağlama hedefini destekler.

h. Kültürel ve Sanatsal Katılımla Zenginleşen Topluluk

Farklı kültürlerin tanınması teşvik edilerek topluluk içinde bir arada yaşama kültürü desteklenir. Kültür ve sanat etkinlikleriyle yaratıcılığı artırırken, yerel ve uluslararası etkinliklere katılım yoluyla bireylerin global bir bakış açısı kazanmalarını sağlar. Sanat ve spor faaliyetleri, bireylerin kişisel gelişimini destekleyen önemli araçlar olarak değerlendirilir.

i. Dayanıklılığı Güçlendiren ve Riskleri Azaltan Yaklaşım

Afet, acil durum ve kriz yönetimi süreçlerinde dayanıklılığın artırılması ve riskleri azaltılması stratejik bir öncelik olarak ele alınır. Hisar Topluluğuna yönelik farkındalık çalışmaları, düzenli tatbikatlar ve hazırlık süreçleriyle krizlere karşı yılmazlık kapasitesi geliştirilir. Kriz sonrası bireylerin iyileşme süreçlerini desteklemek amacıyla rehberlik hizmetleri sunularak psikolojik dayanıklılığı artıran uygulamalar yaygınlaştırılır.

3. Yönetişimsel Boyut

Etik değerler, şeffaflık, katılımcı yönetim ve risk yönetimiyle sürdürülebilir bir okul kültürü oluşturmayı hedefler.

a. Etik Değerler ve Şeffaf Yönetim

Tüm süreçlerde etik değerler, şeffaflık ve hesap verilebilirlik temel alınır. Karar alma süreçleri paydaşlarla açık bir şekilde yürütülürken, alınan kararların gerekçeleri ve sonuçları paylaşılır. Etik ihlallerin önlenmesi amacıyla farkındalık çalışmaları ve eğitim programları düzenlenir, akademik dürüstlük ve etik davranış kültürü desteklenir. Bu süreçler, güvene dayalı bir yönetim anlayışıyla şeffaf ve sorumlu bir şekilde yürütülür.

b. Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli

Tüm paydaşların yönetim süreçlerine katılımını sağlayan kapsayıcı ve demokratik bir yaklaşımı benimsenir. Çok paydaşlı yönetim modeliyle topluluğun tüm üyeleri, ortak hedeflere katkı sağlayan aktif katılımcılar olarak kabul edilir. Merkezler, danışma komiteleri ve kurul yapıları ile öğrenciler, veliler, çalışanlar ve uzmanların katkıları ile karar alma süreçlerinin etkinliği artırılır.

c. Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık

Çevresel, toplumsal ve finansal risklerin düzenli olarak değerlendirilmesi önceliklendirilir ve risklerin gerçekleşmesi durumunda etkilerin azaltılması için yılmazlık (resilience) odaklı stratejiler geliştirilir. Doğal afetler, sağlık krizleri, siber güvenlik tehditleri ve veri koruma, fiziksel güvenlik gibi öncelikli alanlara yönelik, alan uzmanlarının katılımıyla hazırlık planları oluşturulur. Önleyici eğitim çalışmaları, düzenli tatbikatlar ve bilinçlendirme programları aracılığıyla kriz yönetim kapasitesi güçlendirilir ve güvenli bir okul ortamı sürdürülebilir şekilde sağlanır.

d. Stratejik ve Sürdürülebilir Yönetim

Sürdürülebilirlik akademik ve kurumsal süreçlerin merkezine yerleştirilir. Bütüncül okul yaklaşımıyla çevresel, sosyal ve yönetişimsel hedefler, öğrenme süreçleriyle doğrudan ilişkilendirilir. Kısa, orta ve uzun vadeli hedefler, veri bazlı değerlendirmelerle takip edilir ve ilerleme raporlanır. Bu yaklaşım ile topluluğun sürdürülebilir kalkınma amaçlarına katkısının somutlaştırılması hedeflenir.

e. Dijitalleşme ve Sürdürülebilir Teknoloji Yönetimi

Dijital dönüşüm, sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda stratejik bir araç olarak benimsenir. Yeni teknolojilerin entegrasyonu, Hisar Okullarının diğer öncelikleri ile birlikte sürdürülebilirlik hedeflerine etkisi bakımından da değerlendirilir. Akademik ve idari süreçlerde desteklenen dijitalleşme, çevresel etkilerin azaltılmasına ve kaynakların daha verimli kullanılmasına katkı sağlar. Dijital etik ilkelerinin önceliklendirildiği bu süreçte, Hisar Topluluğunun dijital okuryazarlığını geliştirmek ve dijital teknolojileri çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik boyutunda sorumlu bir şekilde kullanma becerisi kazandırmak hedeflenir.

f. Mali Sürdürülebilirlik ve Operasyonel Verimlilik

Mali sürdürülebilirlik kaynakların etkin ve verimli kullanımını temel alan mali yönetim ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirilir. Bütçe süreçleri, paydaş katılımıyla şeffaf bir şekilde yürütülürken, operasyonel mükemmeliyet stratejileriyle çevresel ve toplumsal etkiler en aza indirilir. Süreçler, sistematik denetimlerle desteklenerek uzun vadeli mali dayanıklılık hedeflenir.

g. Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri

Sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı desteklemek amacıyla yerel üreticilerle iş birlikleri teşvik edilir. Bölgesel kaynakların etkin kullanımıyla tedarik zincirlerinin çevresel etkisi azaltılırken, lojistik süreçlerde verimlilik sağlanır. Yerel üreticilerle kurulan iş birlikleri, toplumsal faydayı artırarak bölgesel ekonomik kalkınmaya katkı sağlar. Döngüsel ekonomi ilkeleri doğrultusunda israfın önlenmesi ve kaynakların sürdürülebilir kullanımı önceliklendirilir.

h. Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik

Okul içi hayatı doğrudan etkileyen beslenme, güvenlik, temizlik ve ulaşım hizmetlerinin sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde planlanması temel öncelik olarak kabul edilir. Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Komitesi tedarikçileri faaliyetlerini Hisar Okulları Sürdürülebilirlik Politikası ile uyum içinde yürütmesi için farkındalık artırıcı eğitim ve destekleyici programlar sağlayarak yönlendirir.

i. Sürdürülebilir Kalite Yönetimi

Ulusal ve uluslararası eğitim standartlarına uyumu kalite yönetiminin temel unsuru olarak kabul edilir. Akreditasyon süreçleri, paydaş katılımıyla planlanır, uygulanır ve veri odaklı sistemlerle sürekli iyileştirilir. Bu süreçlerin topluma örnek olacak şekilde yaygınlaştırılması hedeflenirken, akademik süreçlerin gelişimi için geri bildirim mekanizmaları öğretimsel süpervizyon sürecinde etkin olarak kullanılır.

Sürdürülebilirlik (ÇSY-A) Çerçevesi

4. Akademik Boyut

Akademik boyut eğitim süreçlerinde sürdürülebilirlik odaklı bir yaklaşım benimseyerek öğrencilerin, öğretmenlerin ve topluluğun sürdürülebilirlik becerilerini geliştirmeye odaklanır. Bu yaklaşım, öğrencilerde aktif öğrenmeyi teşvik ederken aynı zamanda çalışanların da yaşam boyu öğrenme ve profesyonel öğrenme gereksinimlerini gözetir. Böylece, sürdürülebilirlik becerilerinin hem öğrenci hem de profesyonel gelişim süreçlerine entegre edilmesi hedeflenir. Sürdürülebilirlik tanımını aşağıda belirtilen başlıklar dahilinde çevresel, sosyal ve yönetimsel boyutuyla ele alırken, sürdürülebilirlik politikasının ilgili yukarıda belirtilen maddelerinin tamamının akademik boyutta kapsanması hedeflenir.

a. Bütüncül Okul Yaklaşımı

Sürdürülebilir bir okul olma amacı yalnızca akademik süreçlerle sınırlı tutulmaz; Sürdürülebilirlik ilkeleri operasyonel faaliyetler ve eğitime destek olan idari birimlerin de katılımıyla uygulanır. Bu yaklaşım, akademik süreçlerin yanında çevresel, toplumsal ve yönetimsel sürdürülebilirlik hedeflerini de destekleyecek şekilde tüm okul sistemine entegre edilir.

b. Uluslararası Standartlarla Sürdürülebilir Okul Kültürü

Sürdürülebilir okul olma amacı, ulusal ve uluslararası kurumlar tarafından geliştirilen çerçeveler, standartlar, sertifika ve akreditasyon programları dikkate alınarak Hisar Okulları stratejik planı ve vizyonuyla uyumlu bir şekilde uygulanır. Bu doğrultuda, UN SDSN Global Schools Program (BM Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı Küresel Okullar Programı) ve FEE Eco-Schools (Eko-Okul) çalışmaları ile uyumlu bir okul kültürü sağlanır.

c. Zenginleştirilmiş Öğretim Programları

Hisar Okulları öğrencilerinin sürdürülebilirliği benimsemiş bireyler olmaları hedeflenir. Bu doğrultuda, gerekli yeterlikleri kazanmaları için UNESCO'nun "Education for Sustainable Development Framework for 2030" (2030 Sürdürülebilirlik İçin Eğitim Çerçevesi), öğretim programlarına dahil edilir. Zenginleştirilmiş müfredat çalışmalarıyla öğrencilerin sürdürülebilirlik kazanımlarına erişimi desteklenir.

d. Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı odağına alan farkındalık ve eylem odaklı projeler geliştirilmesi hedeflenir. Bu kapsamda, yeni fikirler teşvik edilir, mevcut çalışmaların kapsamı sürdürülebilirlik yaklaşımıyla genişletilir ve uyumlu hale getirilir. Kaynak temini, eğitim programları ve ulusal/uluslararası iş birliklerini içeren destek mekanizmaları sağlanır. Hisar Topluluğunun her bireyinin bu süreçlere aktif katılımı sağlanarak, öğrencilerin problem çözme, inovasyon ve sürdürülebilirlik konularında yetkinliklerini geliştirmesi hedeflenir.

e. Katılımcı Eğitim Topluluğu ve Liderlik Gelişimi

Hisar Topluluğu, öğrencilerin karar alma süreçlerine aktif katılımını teşvik eder ve liderlik becerilerinin geliştirilmesini destekler. Öğrenci birlikleri, kurullar, kulüpler ve projeler aracılığıyla öğrencilerin sorumluluk alması ve toplumsal konularda farkındalık kazanmaları hedeflenir. Velilerin geri bildirim mekanizmaları ve ortak projeler aracılığıyla okul topluluğuna katkıları artırılır ve okul süreçlerine aktif katılımları desteklenir.

f. Veri Odaklı İzleme ve Gelişim

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın eğitim süreçlerine entegrasyonunu bütünsel yapıda görebilmek amacıyla hazırlanan 'Akademik Sürdürülebilirlik Çalışmaları İzleme Raporu' ile akademik süreçlerdeki gelişim alanları düzenli olarak gözlemlenir. Akademik hedeflerin, sürdürülebilirlik politikası ile uyumlu olarak geliştirilmesine katkı sağlayacak veri odaklı çalışmaların sayısının artırılması teşvik edilir.

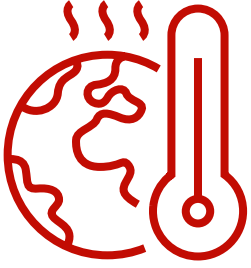
g. Yaşam Boyu Öğrenen Topluluk

Yaşam boyu öğrenme anlayışı doğrultusunda, Hisar Topluluğunu oluşturan tüm paydaşların süreçlere aktif katılımını teşvik etmek amacıyla, özellikle çalışanlar için, profesyonel öğrenme çalışmaları desteklenir. Bu çalışmalar, bireylerin nitelikli eğitime erişimini ve yetkinliklerinin gelişimini hedefler.

Sürdürülebilirlik Değerleri: Görev ve Sorumluluklarımız

1. İklim Eylemi ve Gezegene Uyum

“Karbonsuz bir gelecek için iklim dostu uygulamalarla bugünü ve yarını koruyan, gezegenimize saygılı okul kültürü”

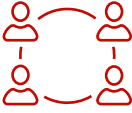
Öğrenci

Enerji tasarrufu ve atık azaltma projelerine katıl, iklim dostu fikir ve eylemlerle okulun karbon ayak izini düşürmeye öncülük et. Bu dönüşümü tüm hayatına yay.

Çalışan

- Günlük hayatta çevreci alışkanlıklar edin.
- Davranışlarıyla örnek oluşturarak gezegenimizin geleceği için öğrencilerdeki dönüşüme öncülük et.
- Karbon ayak izini azaltacak önerileri ekiplerle paylaş ve uygulanmasına destek ol.

Topluluk

Kampüs içinde ve dışında karbon ayak izini azaltacak çözümlere destek ol, iklim dostu uygulamaların Hisar Topluluğunda yaygınlaşmasına katkıda bulun.

- Çevre Dostu, Erişilebilir, Güvenli Kampüs
- Uluslararası Standartlarla Sürdürülebilir Okul Kültürü
- Zenginleştirilmiş Öğretim Programları
- Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri
- Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık
- Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri
- Yaşam Kaynağını Koruyan Akılcı Su Yönetimi
- Sorumlu Malzeme ve Kaynak Kullanımı
- Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri
- Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi
- Tüm Paydaşlarla Karbonsuz Bir Gelecek
- Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik
- Doğayla Uyumlu ve Yaşamı Zenginleştiren Kampüs

Yukarıda listelenen sürdürülebilirlik çerçevesi maddeleri, ilgili sürdürülebilirlik değerini somut eylemlerle destekleyen sürdürülebilirlik çerçevesi ilkelerini göstermektedir. Her maddenin ayrıntılı içeriği ve uygulama yöntemleri “Sürdürülebilirlik Çerçevesi” bölümünde yer almaktadır.

2. Doğaya Uyumlu Kampüs Yapıları

“Çevre dostu, erişilebilir ve güvenli yaşam ilkeleriyle, eğitimi güçlendiren sürdürülebilir kampüs”

Öğrenci

Kampüs alanlarını sorumlu şekilde kullan. Hisar'ın çevre dostu, erişilebilir ve güvenli kalması için sorumluluk al ve yönergeleri takip et.

Çalışan

Çalışma alanlarını çevre dostu, erişilebilir ve güvenli tutmak için öneriler geliştir; sürdürülebilirlik uygulamalarını destekleyerek öğrencilere liderlik et.

Topluluk

Çevre dostu ve erişilebilir uygulamaları sahiplenerek herkesin kendini güvende hissettiği okul ortamını korumak ve iyileştirmek için birlikte çalışın.

- Doğayla Uyumlu ve Yaşamı Zenginleştiren Kampüs
- Fiziksel İyi Olma Halini Destekleyen Stratejiler
- Çevre Dostu, Erişilebilir, Güvenli Kampüs
- Sorumlu Malzeme ve Kaynak Kullanımı
- Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri
- Yaşam Kaynağını Koruyan Akılcı Su Yönetimi
- Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık
- Mali Sürdürülebilirlik ve Operasyonel Verimlilik

Yukarıda listelenen sürdürülebilirlik çerçevesi maddeleri, ilgili sürdürülebilirlik değerini somut eylemlerle destekleyen sürdürülebilirlik çerçevesi ilkelerini göstermektedir. Her maddenin ayrıntılı içeriği ve uygulama yöntemleri “Sürdürülebilirlik Çerçevesi” bölümünde yer almaktadır.

3. Kaynak Yönetimi ve Sorumlu Tüketim

“Döngüsel ekonomi ilkeleri ve sorumlu malzeme kullanımıyla, verimli kaynak yönetimini destekleyen okul topluluğu”

Öğrenci

Tüketimini gözden geçir, geri dönüşüm ve yeniden kullanım odaklı projelerde yer alarak sıfır atık bilinci geliştir.

Çalışan

- Malzeme ve kaynak seçimlerinde sürdürülebilir seçenekleri tercih et.
- Döngüsel ekonomi uygulamalarını hayatına ve okul içi davranışlarına yansıtarak öğrenciler için rehber ve örnek ol.

Topluluk

İhtiyaçlarını gözden geçir ve sorumlu tüketimi benimse. Döngüsel ekonomi uygulamalarına katılarak Hisar'ın verimli kaynak kullanımına destek ol.

- Sorumlu Malzeme ve Kaynak Kullanımı
- Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi
- Çevre Dostu, Erişilebilir, Güvenli Kampüs
- Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik
- Mali Sürdürülebilirlik ve Operasyonel Verimlilik
- Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri
- Yaşam Kaynağını Koruyan Akılcı Su Yönetimi
- Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri
- Fiziksel İyi Olma Halini Destekleyen Stratejiler

Yukarıda listelenen sürdürülebilirlik çerçevesi maddeleri, ilgili sürdürülebilirlik değerini somut eylemlerle destekleyen sürdürülebilirlik çerçevesi ilkelerini göstermektedir. Her maddenin ayrıntılı içeriği ve uygulama yöntemleri “Sürdürülebilirlik Çerçevesi” bölümünde yer almaktadır.

4. Bütüncül Sağlık ve İyi Olma Hali

“Fiziksel, zihinsel ve duygusal sağlığı destekleyen uygulamalarla, dayanıklı ve iyi olma halini merkeze alan topluluk.”

Öğrenci

Kendi fiziksel, zihinsel ve duygusal sağlığını koru; okulun sunduğu destek ve rehberlik imkânlarından yararlan; akranlarıyla uyum içinde, yardımlaşmayı teşvik ederek herkesin iyi olma haline katkıda bulun.

Çalışan

- Fiziksel, zihinsel ve duygusal sağlığını önceliklendir. Hisar Topluluğunun iyi olma haline etki edecek iyi uygulamalara öncülük et.
- Öğrencilerin iyi olma halini yakından takip et; olumsuz veya risk içeren durumlara görevin dahilinde müdahale et veya ilgilileri bilgilendir.
- Ortak sorumluluk duygusuyla Hisar Topluluğunun dayanıklılığını ve mutluluğunu artır.

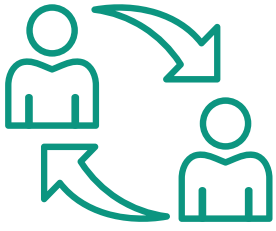
Topluluk

İyi olma halini destekleyen etkinliklere ve paylaşımlara katıl, her alanda sağlıklı yaşamı teşvik ederek Hisar'da dayanıklı ve mutlu ortamın korunmasına destek ol.

- İyi Olma Halini Güçlendiren Topluluk
- İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi
- Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım
- Fiziksel İyi Olma Halini Destekleyen Stratejiler
- Psikolojik ve Duygusal İyi Olma Hali
- Sosyal İyi Olma Halini Güçlendiren Yaklaşım
- Çevre Dostu, Erişilebilir, Güvenli Kampüs
- Dayanıklılığı Güçlendiren ve Riskleri Azaltan Yaklaşım
- Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli
- Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik

5. Katılımcı Topluluk ve Sosyal Etki

“Çeşitliliğe saygı duyan iş birlikçi yaklaşımla toplumsal faydayı arttıran, katılımcı ve kapsayıcı sosyal etki”

Öğrenci

- Çeşitliliğin seni geliştiren bir değer olduğunu fark et. Gönüllü projelerde sorumluluk al ve akranlarınla birlikte toplumsal faydaya odaklanarak sosyal etkiyi büyüt.
- Etik sınırlar çerçevesinde yapılan olumlu ve olumsuz eleştirinin gelişimin için bir fırsat olduğunu fark et, eleştirel düşünceye saygı duy.

Çalışan

- Farklı özellikte paydaşlarla ortak projeler geliştir, sosyal sorumluluk projelerinde öğrencileri destekleyerek kapsayıcı bir okul kültürünün devamlılığını sağla.
- Topluluk katılımını arttırmak için öğrenme farklılıklarını gözeten uygulamalar geliştir. Çeşitliliği kültürel değerlerin ötesine taşıyarak öğrenme farklılıklarını da kapsayacak şekilde geliştir.

Topluluk

Çeşitliliği zenginlik olarak görüp iş birliklerini güçlendir, yerel ve küresel girişimlerle ortak sosyal projeler üretilmesini sağlayarak Hisar'ın toplumsal etkisini artır.

- Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli
- Toplumsal Katkıyı ve İş Birliklerini Güçlendiren Yaklaşım
- Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri
- Katılımcı Eğitim Topluluğu ve Liderlik Gelişimi
- Tüm Paydaşlarla Karbonsuz Bir Gelecek
- Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri
- Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım
- Sosyal İyi Olma Halini Güçlendiren Yaklaşım
- Kültürel ve Sanatsal Katılımla Zenginleşen Topluluk
- Yaşam Boyu Öğrenen Topluluk

6. Sorumlu Liderlik ve Etik Yönetişim

“Bütüncül okul anlayışına ve etik değerlere dayalı şeffaf yönetimle, yerel ve küresel ölçekte örnek sürdürülebilir liderlik.”

Öğrenci

Gezegemizin geleceği için Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı kendine ilke edin, okulun sağladığı imkanlarla liderlik becerilerini geliştir ve karar alma mekanizmalarına katıl.

Çalışan

- Sürdürülebilir Hisar için söz sahibi ol. Çok paydaşlı yönetim kültürünü güçlendirmek için merkez ve komitelerde sorumluluk al, karar alma süreçlerine katıl.
- Liderlik süreçlerinde Hisar Okulları'nın yönetim vizyonunu sürdür. Karar alma süreçlerine paydaşlarını dahil et.
- Etki alanındaki öğrencileri ve çalışanları yönetim süreçlerine dahil olmaları için imkanlardan haberdar et, süreçlere katılımı teşvik et.

Topluluk

Paydaş gruplarında yer alarak düşüncelerini ve deneyimlerini paylaş, şeffaf yönetim kültürüne katkıda bulun. Sürdürülebilirlik yolculuğunda sorumluluk al, Hisara destek ol.

- Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli
- Stratejik ve Sürdürülebilir Yönetim
- Etik Değerler ve Şeffaf Yönetim
- Bütüncül Okul Yaklaşımı
- Eğitimde Kalite Yönetimi ve Akreditasyon
- Dayanıklılığı Güçlendiren ve Riskleri Azaltan Yaklaşım
- Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım
- İyi Olma Halini Güçlendiren Topluluk

- İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi
- Mali Sürdürülebilirlik ve Operasyonel Verimlilik
- Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık
- Uluslararası Standartlarla Sürdürülebilir Okul Kültürü
- Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik
- Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri
- Dijitalleşme ve Sürdürülebilir Teknoloji Yönetimi

7. Risk Yönetimi ve Dayanıklılık

“Riskler oluşmadan alınan tedbirler ve kriz anlarında hızlı ve planlı müdahaleyle faaliyetlerin devamlılığına odaklı, güvenli ve dayanıklı okul.”

Öğrenci

“Acil durum tatbikatlarına aktif katıl, olası riskleri fark ederek topluluk güvenliğine katkıda bulun. Kriz anlarında kendi güvenliğini önceliklendirerek görev ve yardım zincirlerine dahil ol.”

Çalışan

- Riskleri öngörerek erken tedbir al, kriz anlarında serin kanlılıkla rehberlik et.
- Güvenli ve dayanıklı bir okul için Hisar Topluluğu ile iş birliği yaparak kurumun faaliyetlerini kesintisiz sürdürmesine destek ol.
- Afet ve kriz anlarında kendi güvenliğin ile birlikte öğrenci güvenliğini önceliklendir.
- Kriz yönetimi görev zincirlerine dahil ol, görevini başarıyla gerçekleştirmek için hazırlıklı ol, kriz anlarının zararsız atlatılması için diğer topluluk üyeleriyle birlikte hareket et.

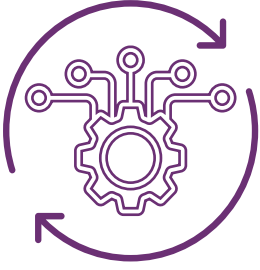
Topluluk

Riskleri ortak akılla değerlendir ve sorumluluk al. Deneyimlerini paylaşarak Hisar’ın dayanıklılık potansiyelini geliştir. Afet ve kriz durumlarında yönergeleri takip ederek tüm Hisar Topluluğunun güvenliğine destek ol.

- Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık
- Dayanıklılığı Güçlendiren ve Riskleri Azaltan Yaklaşım
- İyi Olma Halini Güçlendiren Topluluk
- Fiziksel İyi Olma Halini Destekleyen Stratejiler
- Psikolojik ve Duygusal İyi Olma Hali
- Mali Sürdürülebilirlik ve Operasyonel Verimlilik
- Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik
- Mesleki ve Entelektüel İyi Olma Hali
- Veri Odaklı İzleme ve Gelişim

8. Sürdürülebilir Teknoloji ve Dijitalleşme

“Sosyal ve çevresel faydayı gözeten, sorumlu dijital dönüşümü benimseyen inovasyon odaklı okul ekosistemi.”

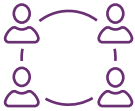
Öğrenci

- Teknolojik ve inovatif gelişmelerin bir parçası ol, katıldığın projelerde sosyal ve çevresel etkiyi dikkate al.
- Güncel teknolojiyi takip et. Teknolojik gelişimi destekleyecek projelerde iyilik için teknoloji ilkesini benimse. Teknolojiyi insanlık ve gezegenimizin faydasına geliştirecek projeler geliştir ve katıl.
- Dijital araçları kullanırken etik ilkeleri benimse ve ekolojik ayak izini azaltma hedefini gerçekleştir.

Çalışan

- Teknolojik süreçleri sosyal ve çevresel faydayı gözeterek yönet, dijital araçların etik kullanımına yönelik kuralları uygulayarak öğrenciler için örnek davranışlar oluştur.
- İnovasyon kültürünü Hisar Topluluğu ile birlikte güçlendir. Öğrencilerin işbirliği, iletişim, eleştirel düşünme ve yaratıcılık süreçlerini uygulayabilmeleri için teknolojinin verimli kullanımını önceliklendir.

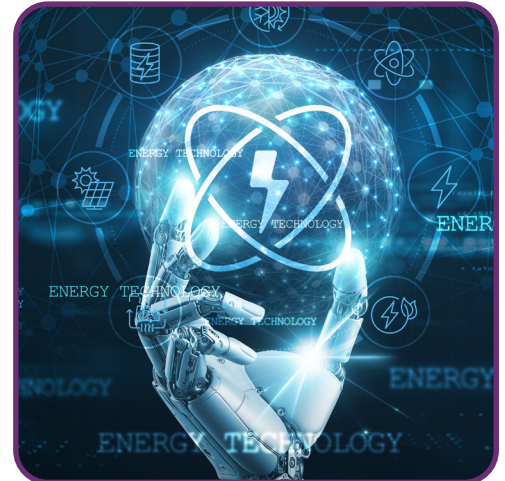

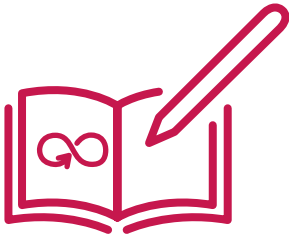
Topluluk

Dijitalleşmenin sunduğu fırsatları çevresel ve toplumsal yarar doğrultusunda kullan. Hisar'ın sorumlu teknoloji kullanım kültürünü güçlendirmek için yenilikçi fikirleri hayata geçir.

- Dijitalleşme ve Sürdürülebilir Teknoloji Yönetimi
- Veri Odaklı İzleme ve Gelişim
- Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık
- Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri
- Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik
- Yaşam Kaynağını Koruyan Akılcı Su Yönetimi

9. Sürdürülebilir Eğitim ve Öğrenme

“Sürdürülebilirlik ilkeleriyle uyumlu müfredat, proje ve iş birlikleriyle, dünya vatandaşları yetiştiren eğitim sistemi”

Öğrenci

Dünya vatandaşları olarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını benimse. Öğrendiklerinle SKA hedeflerine katkı sağlayacak çözümler düşün ve projeler geliştir.

Çalışan

- Tüm süreçlerde sürdürülebilirlik ilkelerini takip et ve bütüncül okul yaklaşımını destekle.
- Öğrencileri küresel sorunlara çözüm arayan projelere yönlendir ve bu kültürün tüm topluluğa yayılmasını sağla.
- Ders planlarını ve öğretim programını ESD çerçevesi ile genişlet. Ders içi ve ders dışı örneklerini sürdürülebilirlik odaklı projelerle zenginleştir.
- Öğrencilerin çevresel, toplumsal ve sosyal konularda bütüncül gelişimini gözlemlemek için değerlendirme kanıtı elde edebileceğin fırsatlar yarat.

Topluluk

Öğrenme süreçlerini zenginleştirecek kaynakları, projeleri ve fikirleri paylaş, sürdürülebilir bir gelecek için eğitimin gücünü artıracak uygulamaları hayata geçir.

- Bütüncül Okul Yaklaşımı
- Uluslararası Standartlarla Sürdürülebilir Okul Kültürü
- Eğitimde Kalite Yönetimi ve Akreditasyon
- Zenginleştirilmiş Öğretim Programları
- Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri
- Yaşam Boyu Öğrenen Topluluk
- Mesleki ve Entelektüel İyi Olma Hali
- Etik Değerler ve Şeffaf Yönetim
- Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli

- Katılımcı Eğitim Topluluğu ve Liderlik Gelişimi
- Toplumsal Katkıyı ve İş Birliklerini Güçlendiren Yaklaşım
- Kültürel ve Sanatsal Katılımla Zenginleşen Topluluk
- Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım
- Veri Odaklı İzleme ve Gelişim
- İyi Olma Halini Güçlendiren Topluluk
- Dijitalleşme ve Sürdürülebilir Teknoloji Yönetimi
- Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik

Bunlara ek olarak bütüncül okul yaklaşımı gereğince sürdürülebilirlik adına atılacak her adımın eğitim ve öğrenme süreçlerine yansıtılması hedeflenir.

Sürdürülebilirlik Politikası ve SKA'lar

SKA	Doğrudan Etki	Birinci Dereceden İlgili	İkinci Dereceden İlgili	Dolaylı İlgili
1 YOKSULLUĞA SON 	İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi	Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri		
2 AÇLIĞA SON 	Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik	Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri	Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi	
3 SAĞLIK VE KALİTELİ YAŞAM 	İyi Olma Halini Güçlendiren Topluluk	Fiziksel İyi Olma Halini Destekleyen Stratejiler	Psikolojik ve Duygusal İyi Olma Hali	Sosyal İyi Olma Halini Güçlendiren Yaklaşım Dayanıklılığı Güçlendiren ve Riskleri Azaltan Yaklaşım
4 NİTELİKLİ EĞİTİM 	Zenginleştirilmiş Öğretim Programları	Eğitimde Kalite Yönetimi ve Akreditasyon	Bütüncül Okul Yaklaşımı	Uluslararası Standartlarla Sürdürülebilir Okul Kültürü Katılımcı Eğitim Topluluğu ve Liderlik Gelişimi; Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri; Veri Odaklı İzleme ve Gelişim; Yaşam Boyu Öğrenen Topluluk
5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ 	Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım	Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli	İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi	
6 TEMİZ SU VE SANİTASYON 	Yaşam Kaynağını Koruyan Akılcı Su Yönetimi	Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik		
7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ 	Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri	Tüm Paydaşlarla Karbonsuz Bir Gelecek	Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik	
8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE YAŞAM KALİTESİ 	İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi	Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri	Mali Sürdürülebilirlik ve Operasyonel Verimlilik	Mesleki ve Entelektüel İyi Olma Hali

Sürdürülebilirlik Politikası ve SKA'lar

SKA	Doğrudan Etki	Birinci Dereceden İlgili	İkinci Dereceden İlgili	Dolaylı İlgili
9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI 	Dijitalleşme ve Sürdürülebilir Teknoloji Yönetimi	Stratejik ve Sürdürülebilir Yönetim	Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik	Veri Odaklı İzleme ve Gelişim
10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI 	Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım	Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli	Toplumsal Katkıyı ve İş Birliklerini Güçlendiren Yaklaşım	İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi Kültürel ve Sanatsal Katılımla Zenginleşen Topluluk
11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR 	Çevre Dostu, Erişilebilir, Güvenli Kampüs	Doğayla Uyumlu ve Yaşamı Zenginleştiren Kampüs	Dayanıklılığı Güçlendiren ve Riskleri Azaltan Yaklaşım	Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik
12 SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM 	Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi	Sorumlu Malzeme ve Kaynak Kullanımı	Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik	Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri
13 İKLİM EYLEMİ 	Tüm Paydaşlarla Karbonsuz Bir Gelecek	Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri	Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi	Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik
14 SUDAĞI YAŞAM 	Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri	Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi		
15 KARASAL YAŞAM 	Doğayla Uyumlu ve Yaşamı Zenginleştiren Kampüs	Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi	Sorumlu Malzeme ve Kaynak Kullanımı	
16 BARIS, ADALET VE GÜÇLÜ KURUMLAR 	Etik Değerler ve Şeffaf Yönetim	Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli	Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık	Toplumsal Katkıyı ve İş Birliklerini Güçlendiren Yaklaşım Stratejik ve Sürdürülebilir Yönetim
17 AMAÇLARININ ORTAKLIKÇILIKLA 	Toplumsal Katkıyı ve İş Birliklerini Güçlendiren Yaklaşım	Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri	Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri	Bütüncül Okul Yaklaşımı

Tanımlar ve Temel Bilgiler

Tanımlar ve Temel Bilgiler bölümü kurumumuzun “sürekli öğrenme ve iyileşme” anlayışını temel alan yaklaşımları bir arada sunmak üzere hazırlanmıştır. İçerikte, önce Tanımlar ve Temel Bilgiler başlığı altında kavramsal çerçeveler (örneğin Çevresel, Sosyal, Yönetişimsel ve Akademik Boyut, SKA tanımları) açıklanır; ardından Destekleyici Okumalar ve Referanslar ile Kaynaklar ve Ek Bilgi bölümlerinde UNESCO Education for Sustainable Development (ESD) Framework, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDGs), FEE Eco-Schools ve SDSN Global Schools Program gibi ulusal ve uluslararası kaynaklara yer verilir.

Bu politika belgesini incelerken, kurumumuzun ve dünyanın geleceğini olumlu yönde şekillendirecek uygulamalara hep birlikte katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Böylelikle, öğrenme süreçlerimizi yaşam boyu gelişim ve iyileşme yaklaşımı çerçevesinde yapılandırarak hem öğrenciler hem de tüm paydaşlar için güçlü bir etki alanı oluşturmayı hedefliyoruz.

Destekleyici Okumalar ve Referanslar

Kaynaklar ve Ek Bilgi

- UNESCO Education for Sustainable Development (ESD) Framework
- United Nations Sustainable Development Goals (SDGs)
- FEE Eco-Schools
- SDSN Global Schools Program

Bu politika belgesini incelerken “sürekli öğrenme ve iyileşme” yaklaşımını benimseyerek, kurumumuzun ve dünyanın geleceğini olumlu yönde şekillendirecek uygulamalara hep birlikte katkı sağlamayı hedefliyoruz.

1. GENEL/YÖN GÖSTERİCİ KAVRAMLAR

1.1. Sürdürülebilirlik

Mevcut ihtiyaçları, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama kapasitesini riske atmadan karşılamayı amaçlayan kalkınma anlayışı.¹

1.2. Çevresel, Sosyal, Yönetişimsel ve Akademik (ÇSY-A) Boyut

Kurumsal sürdürülebilirliğin çevresel (E), sosyal (S) ve yönetişimsel (G) temellerini, eğitim-öğretim (A) süreçleriyle birleştiren bütüncül yaklaşım.²

1.3. Bütüncül Okul Yaklaşımı

Sürdürülebilirlik ilkelerinin yalnızca müfredatta değil, okulun yönetimi, kampüs planlaması ve toplumsal etkileşim gibi tüm unsurlarında bütüncül biçimde uygulanmasını savunan yaklaşım.²

1.4. SKA (Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları)

Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen, 2030 yılına kadar küresel çapta kalkınma önceliklerini düzenleyen 17 ortak hedeften oluşan çerçeve.³

1.5. UNESCO Education for Sustainable Development (ESD)

Öğrencilerin sürdürülebilirlik bilinci ve becerileri kazanmasını hedefleyen Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) yaklaşımı.⁴

1.6. FEE Eco-Schools

Okullarda çevre bilincini ve sürdürülebilirlik uygulamalarını yaygınlaştırmayı amaçlayan uluslararası sertifika ve farkındalık programı.⁵

1.7. SDSN Global Schools Program

BM Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı (SDSN) tarafından yürütülen, okullarda SKA farkındalığını ve eğitim projelerini destekleyen küresel program.⁶

1.8. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı (SKA) Benimseme

BM tarafından belirlenen 17 SKA'nın, kurumların strateji ve uygulamalarına entegre edilmesi süreci.³

1.9. Stratejik ve Sürdürülebilir Yönetim

Kurumun uzun vadeli rekabet gücünü ve toplumsal katkısını artırmak amacıyla sürdürülebilirlik ilkelerini kurumsal strateji ve yönetim mekanizmalarına dahil etme yaklaşımı.⁷

Tanımlar ve Temel Bilgiler

2. ÇEVRESEL BOYUTLA İLGİLİ KAVRAMLAR

2.1. Çevre Dostu, Erişilebilir, Güvenli Kampüs

Doğal kaynakları koruyarak, tüm bireylerin erişimine uygun ve kullanıcı güvenliğini önceliklendiren mekân tasarımı ve yönetim modeli. ⁸

2.2. Doğayla Uyumlu ve Yaşamı Zenginleştiren Kampüs

Yerel ekosistemlerle bütünleşik tasarım ilkelerini benimseyerek, kullanıcıların doğayla daha güçlü bir bağ kurmasını sağlayan yaklaşımlar bütünü. ⁹

2.3. Sürdürülebilir ve Döngüsel Atık Yönetimi

Atık üretimini en aza indirmek, atıkları yeniden kullanmak veya geri dönüştürmek ve böylece doğal kaynakları korumayı amaçlayan yönetim sistemi. ¹⁰

2.4. Doğaya Saygılı Enerji Çözümleri

Enerji verimliliğini, yenilenebilir kaynakları ve karbon salımını azaltmayı önceleyen stratejiler topluluğu. ¹¹

2.5. Yaşam Kaynağını Koruyan Akılcı Su Yönetimi

Su tasarrufu ve atık su geri dönüşümünü teşvik eden, sürdürülebilir kullanım ve kirliliği azaltmaya odaklı yaklaşım. ¹²

2.6. Sorumlu Malzeme ve Kaynak Kullanımı

Tedarik ve kullanım süreçlerinde sosyal, çevresel ve ekonomik etkileri gözetererek malzeme seçimini ve yönetimini planlayan strateji. ¹³

2.7. Tüm Paydaşlarla Karbonsuz Bir Gelecek

Sera gazı emisyonlarını azaltmak ve iklim eylemini hızlandırmak amacıyla okul, tedarikçiler ve toplum arasında ortak sorumluluk anlayışı oluşturma hedefi. ¹⁴

2.8. Ekolojik Ayak İzi

Bir kişinin veya kurumun tükettiği kaynakları ve ürettiği atıkları doğanın absorbe edebilmesi için gereken biyolojik olarak üretken alan miktarı. ¹⁵

2.9. Döngüsel Ekonomi

Ürünlerin, malzemelerin ve kaynakların mümkün olduğunca kullanımda kalmasını sağlayarak atık oluşumunu en aza indiren ekonomik model. ¹⁰

3. SOSYAL BOYUTLA İLGİLİ KAVRAMLAR

3.1. Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılığı Güçlendiren Yaklaşım

Farklı kimlik ve gereksinimlere sahip bireylere eşit fırsatlar sunmayı, pozitif ayrımcılığı ve bütünleşik katılımı temel alan politikalar bütünü. ¹⁶

3.2. İyi Olma Halini Güçlendiren Topluluk

Fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik boyutları kapsayan bir "sağlık ve mutluluk" anlayışını topluluk içinde yaygınlaştırma hedefi. ¹⁷

3.3. İnsana Yakışır İş ve Yaşam Kalitesi

Adil ücret, güvenli çalışma koşulları ve mesleki gelişim fırsatlarıyla bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayıp refahlarını artıran anlayış. ¹⁸

3.4. Mesleki ve Entelektüel İyi Olma Hali

Kişilerin mesleki potansiyellerini geliştiren, entelektüel ihtiyaçlarını karşılayan ve sürekli öğrenmeyi destekleyen fırsatlara erişimi. ¹⁹

3.5. Fiziksel İyi Olma Halini Destekleyen Stratejiler

Beslenme, hijyen, spor ve ergonomi gibi uygulamalarla bireylerin fiziksel sağlığını korumayı ve geliştirmeyi amaçlayan yaklaşım. ²⁰

Tanımlar ve Temel Bilgiler

3.6. Psikolojik ve Duygusal İyi Olma Hali

Stres ve duygusal zorluklarla başa çıkma becerilerini geliştirerek ruh sağlığını güçlendiren destek mekanizmalarının bütünü. 21

3.7. Sosyal İyi Olma Halini Güçlendiren Yaklaşım

Sağlıklı ilişkiler, toplumsal katılım ve dayanışmayı ön planda tutan program ve politikalar bütünü. 22

3.8. Toplumsal Katkıyı ve İş Birliklerini Güçlendiren Yaklaşım

Yerel ve uluslararası paydaşlarla ortak çalışmalarla toplumsal faydayı artırmayı amaçlayan iş birliği modeli. 23

3.9. Kültürel ve Sanatsal Katılımla Zenginleşen Topluluk

Farklı kültür ve sanat etkinliklerine aktif katılım sağlayarak yaratıcılık ve kültürel çeşitliliği yükselten toplumsal yapı. 24

3.10. Dayanıklılığı Güçlendiren ve Riskleri Azaltan Yaklaşım

Afet, kriz veya beklenmedik durumlarda topluluğun uyum ve hızlı toparlanma kapasitesini artırmayı hedefleyen stratejiler. 25

3.11. Gönüllülük ve Sosyal Sorumluluk Projeleri

Bireyler ve kurumların, toplumsal ve çevresel iyileşmeye katkı sağlamak için gönüllü katılım gösterdiği proje ve etkinlikler. 23

4. YÖNETİŞİMSEL BOYUTLA İLGİLİ KAVRAMLAR

4.1. Etik Değerler ve Şeffaf Yönetim

Karar alma ve uygulama süreçlerinde dürüstlük, hesap verebilirlik ve açıklık ilkelerini rehber edinmiş yönetim anlayışı. 26

4.2. Kapsayıcı ve Katılımcı Yönetişim Modeli

Farklı paydaşların (öğrenciler, veliler, çalışanlar, vb.) karar süreçlerine eşit ve aktif katılımıyla çoğulcu bir yönetim yapısı oluşturma yaklaşımı. 27

4.3. Risk Yönetimi ve Kurumsal Dayanıklılık

Kurumun operasyonel ve stratejik hedeflerini tehdit edebilecek riskleri belirleme, değerlendirme ve bunlara karşı direnç geliştirme sistemi. 28

4.4. Eğitimde Kalite Yönetimi ve Akreditasyon

Okullarda uluslararası veya ulusal standartlara uygunluk, sürekli iyileştirme ve paydaş katılımına dayalı kalite güvencesi süreçleri. 29

4.5. Mali Sürdürülebilirlik ve Operasyonel Verimlilik

Uzun vadede kurumun finansal sağlığını koruyan, kaynakları verimli kullanan ve toplumsal-çevresel sorumlulukla uyumlu bir ekonomik planlama yaklaşımı. 30

4.6. Yerel Kalkınma ve Sürdürülebilir Tedarik Zincirleri

Bölgesel üreticilerle iş birliği yaparak yerel ekonomiyi destekleyen, tedarik süreçlerinde çevresel ve sosyal etkilere dikkat eden anlayış. 31

4.7. Operasyonel Faaliyetlerde Sürdürülebilirlik

Okul içi beslenme, güvenlik, temizlik ve ulaşım gibi operasyonların çevresel ve sosyal etkilerini minimize edecek şekilde yönetilmesi. 32

4.8. Dijitalleşme ve Sürdürülebilir Teknoloji Yönetimi

Dijital araçları ve teknolojik inovasyonları sosyal ve çevresel fayda gözeterek uygulamaya odaklanan yaklaşım. 33

4.9. Yılmazlık (Resilience)

Kurumun, beklenmedik değişiklik ve kriz koşullarında esneklikle uyum sağlama ve hızla toparlanma kapasitesi. 25

4.10. Afet ve Kriz Yönetimi

Doğal afetler veya acil durumlarda önleyici, koruyucu ve iyileştirici önlemlerin planlanması ve uygulanması. 25

Tanımlar ve Temel Bilgiler

5. AKADEMİK BOYUTLA İLGİLİ KAVRAMLAR

5.1. Akademik Sürdürülebilirlik

Müfredat ve öğrenme yöntemlerini, sürdürülebilirlik bilincini kazandıracak şekilde tasarlayarak uygulayan bütünlük akade- mik yaklaşım. ²

5.2. Zenginleştirilmiş Öğretim Programları

Öğrencilerin SKA ve ESD çerçevesinde eklenen disiplinlerarası içerik ve projelerle desteklenmiş müfredattan yararlandığı programlar. ²

5.3. Sürdürülebilirlik Odaklı Proje Kültürünü Güçlendiren İş Birlikleri

Öğrenciler, öğretmenler ve paydaşların, sosyal ve çevresel faydaya odaklanan yeni fikir ve projeleri birlikte geliştirdiği yenilikçi iş birliği modeli. ³⁴

5.4. Katılımcı Eğitim Topluluğu ve Liderlik Gelişimi

Okul paydaşlarının (öğrenci, veli, çalışan vb.) eğitim yönetiminde karar süreçlerine aktif katıldığı ve liderlik becerilerinin desteklendiği yapı. ³⁵

5.5. Veri Odaklı İzleme ve Gelişim

Eğitimde ve sürdürülebilirlik performansında ilerlemeyi ölçmek için düzenli veri toplama, analiz ve geri bildirim mekanizma- larını kullanan yaklaşım. ³⁶

5.6. Yaşam Boyu Öğrenen Topluluk

Tüm paydaşların (öğrenciler, çalışanlar, veliler) yaşam boyu öğrenme imkânlarına erişerek kişisel ve mesleki gelişimlerini sürdürdüğü topluluk yapısı. ³⁷

5.7. Dünya Vatandaşlığı / Küresel Vatandaş

Farklı kültürlerle iş birliği yapabilen, küresel sorunlara karşı duyarlı ve ortak geleceğe yönelik sorumluluk hissi taşıyan birey anlayışı. ³⁸

5.8. Bütüncül Sağlık ve İyi Olma Hali (Akademik Bağlam)

Öğrencilerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal sağlıklarını, eğitim süreçleriyle entegre şekilde destekleyen bütüncül yak- laşım. ³⁹

6. HİSAR OKULLARI TOPLULUĞU VE KAPSAM

6.1. Hisar Topluluğu

Hisar Okulları'nı oluşturan öğrenciler, öğretmenler, idari personel, veliler ve diğer paydaşların bütünü ifade eden kurumsal kavram.

(Bu terim için uluslararası bir resmî kaynak ataması yapılmamıştır.)

6.2. Bütüncül Sağlık ve İyi Olma Hali

Okulun tüm paydaşlarının (öğrenciler, çalışanlar, veliler) fiziksel, psikolojik ve sosyal sağlığını bir arada ele almayı vurgulayan yaklaşım. ¹⁷

6.3. Katılımcı Topluluk ve Sosyal Etki

Karar alma süreçlerinde aktif rol alan ve gönüllülük odaklı iş birlikleri yürüterek toplumsal faydayı artırmayı hedefleyen toplu- luk modeli. ²⁷

6.4. Sorumlu Liderlik ve Etik Yönetişim

Etik değerler, şeffaflık ve çok paydaşlı katılım esasına dayalı liderlik uygulamalarını benimseyen yönetim anlayışı. ²⁶

Referanslar

- 1. World Commission on Environment and Development. (1987).** Our common future [Ortak geleceğimiz]. Oxford University Press.
- 2. UNESCO. (2017).** Education for sustainable development goals: Learning objectives [Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları için Eğitim: Öğrenme Hedefleri]. UNESCO.
- 3. United Nations General Assembly. (2015).** Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development (A/RES/70/1) [Dünyamızı dönüştürmek: 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi]. United Nations. https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf
- 4. UNESCO. (2014).** Shaping the future we want: UN Decade of Education for Sustainable Development (2005–2014) final report [İstedığımız Geleceği Şekillendirmek: Sürdürülebilir Kalkınma için BM On Yılı Final Raporu]. UNESCO.
- 5. Foundation for Environmental Education. (n.d.).** Eco-Schools Programme [Eko-Okul Programı]. <https://www.ecoschools.global>
- 6. Sustainable Development Solutions Network. (n.d.).** Global Schools Program [Küresel Okullar Programı]. <https://www.globalschoolsprogram.org>
- 7. World Business Council for Sustainable Development. (2010).** Vision 2050 [2050 Vizyonu]. WBCSD.
- 8. U.S. Green Building Council. (2021).** LEED v4.1 for buildings [Binalar için LEED v4.1]. U.S. Green Building Council.
- 9. Kellert, S. R., Heerwagen, J., & Mador, M. (Eds.). (2008).** Biophilic design: The theory, science, and practice of bringing buildings to life [Biyofilik Tasarım: Yapıları Hayata Geçirmenin Teorisi, Bilimi ve Pratiği]. Wiley.
- 10. Ellen MacArthur Foundation. (2013).** Towards the circular economy [Döngüsel Ekonomiye Doğru]. Ellen MacArthur Foundation.
- 11. IPCC. (2018).** Global warming of 1.5°C [1,5°C Küresel Isınma]. IPCC. <https://www.ipcc.ch/sr15/>
- 12. UN-Water. (2020).** Water and climate change (World Water Development Report) [Su ve İklim Değişikliği (Dünya Su Gelişimi Raporu)]. UNESCO.
- 13. International Organization for Standardization. (2017).** ISO 20400: Sustainable procurement – Guidance [ISO 20400: Sürdürülebilir Satın Alma – Rehberlik]. ISO.
- 14. United Nations. (2015).** Paris Agreement [Paris Anlaşması]. United Nations. https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf
- 15. Wackernagel, M., & Rees, W. E. (1996).** Our ecological footprint: Reducing human impact on the Earth [Ekolojik Ayak İzimiz: İnsan Etkisini Azaltmak]. New Society Publishers.
- 16. UN Women. (2018).** Turning promises into action: Gender equality in the 2030 Agenda for Sustainable Development [Sözleri Eyleme Dönüştürmek: 2030 Gündeminde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği]. UN Women.
- 17. World Health Organization. (1948).** Constitution of the World Health Organization [Dünya Sağlık Örgütü Anayasası]. WHO.
- 18. International Labour Organization. (1999).** Decent work agenda [İnsana Yakışır İş Gündemi]. ILO.
- 19. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2018).** The future of education and skills: Education 2030 [Eğitim ve Becerilerin Geleceği: Eğitim 2030]. OECD.
- 20. World Health Organization. (2020).** Guidelines on physical activity and sedentary behaviour [Fiziksel Aktivite ve Hareketsiz Davranış Yönergeleri]. WHO.
- 21. World Health Organization. (2004).** Promoting mental health: Concepts, emerging evidence, practice [Ruh Sağlığını Desteklemek: Kavramlar, Kanıtlar, Uygulama]. WHO.

Referanslar

- 22. United Nations Volunteers. (2022).** State of the world's volunteerism report [Dünya Gönüllülük Durumu Raporu]. UNV.
- 23. UNESCO. (2005).** Convention on the protection and promotion of the diversity of cultural expressions [Kültürel İfade Çeşitliliğinin Korunması ve Teşvikine İlişkin Sözleşme]. UNESCO.
- 24. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2015).** G20/OECD principles of corporate governance [G20/OECD Kurumsal Yönetişim İlkeleri]. OECD.
- 25. International Organization for Standardization. (2018).** ISO 31000: Risk management – Guidelines [ISO 31000: Risk Yönetimi – Rehberlik]. ISO.
- 26. United Nations Development Programme. (1997).** Governance for sustainable human development [Sürdürülebilir İnsan Kalkınması için Yönetişim]. UNDP.
- 27. Council of International Schools. (n.d.).** International accreditation standards [Uluslararası Akreditasyon Standartları]. CIS.
- 28. World Bank. (2021).** World development report 2021 [2021 Dünya Kalkınma Raporu]. World Bank.
- 29. UN Global Compact. (2015).** Supply chain sustainability: A practical guide for continuous improvement [Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği: Sürekli İyileştirme için Pratik Rehber]. UN Global Compact.
- 30. International Organization for Standardization. (2015).** ISO 14001: Environmental management systems – Requirements with guidance for use [ISO 14001: Çevre Yönetim Sistemleri – Kullanım Rehberliği ile Gereklilikler]. ISO.
- 31. International Telecommunication Union. (2020).** Fast-forward progress: Leveraging tech to achieve the global goals [Hızlı İlerleme: Küresel Hedeflere Ulaşmak için Teknoloji Kullanımı]. ITU.
- 32. UNESCO. (2017).** Education for sustainable development goals: Learning objectives [Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları için Eğitim: Öğrenme Hedefleri]. UNESCO.
(Not: Bu kaynak listedeki 2. UNESCO (2017) ile aynıdır.)
- 33. Sustainable Development Solutions Network. (2021).** Accelerating education for the SDGs in universities: A guide for universities, colleges, and tertiary and higher education institutions [SKA'lar için Eğitimi Hızlandırmak: Üniversiteler ve Yüksek Eğitim Kurumları için Rehber]. SDSN.
- 34. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2019).** Leadership for 21st century learning: Policy lessons from around the world [21. Yüzyıl Öğrenimi için Liderlik: Politika Dersleri]. OECD.
- 35. UNESCO Institute for Statistics. (2020).** SDG 4 data book: Global education indicators [SKA 4 Veri Kitabı: Küresel Eğitim Göstergeleri]. UIS.
- 36. UNESCO Institute for Lifelong Learning. (2016).** 3rd global report on adult learning and education [Yetişkin Öğrenimi ve Eğitimi Üzerine 3. Küresel Rapor]. UIL.
- 37. UNESCO. (2015).** Global citizenship education: Topics and learning objectives [Küresel Vatandaşlık Eğitimi: Konular ve Öğrenme Hedefleri]. UNESCO.
- 38. United Nations Office for Disaster Risk Reduction. (2015).** Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030 [Sendai Afet Riskini Azaltma Çerçevesi 2015–2030]. UNDRR.
- 39. International Organization for Standardization. (2018).** ISO 22320: Security and resilience – Emergency management – Guidelines for incident management [Güvenlik ve Dayanıklılık – Acil Durum Yönetimi – Olay Yönetimi için Rehberlik]. ISO.
- 40. International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. (2012).** Community emergency response team (CERT) guidelines [Toplum Acil Müdahale Ekibi (CERT) Rehberliği]. IFRC.

HİSAR OKULLARI

Göktürk Merkez Mahallesi İstanbul Caddesi No:3

Eyüpsultan/İstanbul 34077 Türkiye

Tel: +90 212 364 00 00

